

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра германської і фіно-угорської філології

Курсова робота

на тему: Вживання прикметників у англомовних і україномовних коментарях
змагань з пауерліфтингу

студента групи Па 15-21
факультету германської філології і перекладу
заочної форми здобуття освіти
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно), перша
англійська
освітньої програми Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий
переклад у бізнес-комунікації
Салова Олександра Станіславовича

Науковий керівник:

кандидат психологічних наук, доцент

Коломієць В. О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ 2024

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
Department of Germanic and Finno-Ugric Philology

Term paper

The use of adjectives in English and Ukrainian powerlifting commentaries

OLEKSANDR SALOV

Group Te 15-21

Germanic Philology and Translation Faculty

Research Adviser

Assoc. Prof.

VALENTYNA KOLOMIETS

PhD (Psychology)

Kyiv 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЖИВАННЯ ПРИКМЕТНИКІВ У АНГЛОМОВНОМУ І УКРАЇНОМОВНОМУ СПОРТИВНОМУ ДИСКУРСІ	5
1.1. Прикметник у граматичних системах англійської і української мов	5
1.2. Спортивний коментар як жанр спортивного дискурсу.....	7
Висновки до розділу 1	8
РОЗДІЛ 2. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВЖИВАННЯ ПРИКМЕТНИКІВ У КОМЕНТАРЯХ СВІТОВИХ ЗМАГАНЬ З ПАУЕРЛІФТИНГУ	9
2.1. Вживання прикметників у англomовних коментарях змагань з пауерліфтингу	9
2.2. Вживання прикметників в українomовних коментарях змагань з пауерліфтингу	11
Висновки до розділу 2	13
РЕЗЮМЕ	17
SUMMARY	17
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	19
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ	21

ВСТУП

Актуальність дослідження. Прикметник – невід’ємна частина будь-якого тексту, яка прикрашає його, вносить у загальну картину як ясність, так і емоційне забарвлення. Поезія і вживання прикметників у ній – добре досліджена тема, а от вживання прикметників у спортивному дискурсі – ні. Через цю недослідженість порівняльний аналіз використання прикметників у англійських та українських спортивних коментарях є новою та актуальною темою.

Об’єкт дослідження – англійські і українські коментарі змагань з пауерліфтингу.

Предмет дослідження – вживання прикметників у спортивних коментарях світових, національних та регіональних змагань з пауерліфтингу.

Мета дослідження – виявити особливості вживання прикметників у англійських і українських спортивних коментарях світових, національних та регіональних, змагань з пауерліфтингу.

Матеріали дослідження – англійські та українські коментарі змагань з пауерліфтингу.

Методи дослідження: Порівняння українських та англійських коментарів змагань з пауерліфтингу.

Практична значущість. Результати дослідження дозволять чіткіше розуміти особливості вживання прикметників в англійських та українських спортивних коментарях, що в свою чергу, за правильного використання, дозволить поліпшити якість перекладу спортивних коментарів.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЖИВАННЯ ПРИКМЕТНИКІВ У АНГЛОМОВНОМУ І УКРАЇНОМОВНОМУ СПОРТИВНОМУ ДИСКУРСІ

1.1. Прикметник у граматичних системах англійської і української мов

У сучасній українській мові прикметник є самостійною частиною мови «з атрибутивною та предикативною функціями, яка має категоріальне значення непроцесуальної ознаки предмета, вираженої синтаксичними категоріями роду, числа, відмінка, категорією членності/нечленності й суфіксами» (Горпинич В. 2004, ст. 89).

У англійській мові прикметник визначається як слово, що описує ознаку іменника (M. Celce-Curcia, D. Larsen-Freeman, 1999, ст. 381). в українській мові

Українські прикметники можуть бути морфологізованими і неморфологізованими. Перші відмінюються, другі - ні. Морфологізовані прикметники мають граматичні категорії роду, числа, відмінка і членності/нечленності. (Горпинич 2004).

У англійській мові, на відміну від української, прикметники є незмінними.

В українській мові виділяють дві групи прикметників, які відрізняються своєю морфологічною будовою: повні або членні, які мають закінчення (наприклад, повний) і короткі або нечленні, які не мають закінчень (наприклад, повен) (Алиєва А.Д. 2021, ст. 5).

Англійські прикметники не мають закінчень і схожі на українські короткі прикметники (Алиєва А.Д. 2021, ст. 5).

Як зазначає Володимир Горпинич (2004), прикметник в українській мові завжди пов'язаний із іменником. Він може виступати узгодженим означенням, виконуючи атрибутивну функцію у реченні, або бути присудком чи його частиною, виконуючи предикативну функцію. В другому випадку він поєднується з іменником за допомогою дієслова-зв'язки.

Mariane Celce-Murcia та Diane Larsen-Freeman (1999) виділяють схожі синтаксичні функції прикметника в англійській мові, зауважуючи, що синтаксична функція прикметника залежить від його позиції у реченні. У атрибутивній функції прикметник вживається перед іменником, а в предикативній – після дієслова-зв'язки, вираженого такими дієсловами як “be”, “seem”, “appear”, “feel”, “look” тощо.

За Олександром Григор'євим (1997), українські прикметники діляться на три семантичних групи: якісні, відносні і присвійні. Якісні прикметники вказують на протяжність у просторі й часі, описують духовні або фізичні характеристики, ознаки, що сприймаються за допомогою органів чуття. Відносні прикметники визначають ознаку предмета не прямо, а опосередковано, через вказівку на інший предмет. Відносні прикметники відрізняються від якісних за граматичними і лексичними ознаками. Вони мають похідну основу, утворюючись від іменників, і не мають ступенів порівняння, не сполучаються із прислівниками і не утворюють антонімічні пари. Присвійні прикметники вказують на належність предмета якійсь живій істоті і характеризуються наявністю таких суфіксів як *-ин, -їн, -ів, -їв, -ев, -єв, -ов*.

Щодо англійських прикметників, Франс Хейваерт вказує, що “з семантичної точки зору існує широка згода щодо поділу прикметників на дві основні категорії: описові та відносні прикметники” (Heuvaert 2010).

Присвійні прикметники (*мій, твій, його, її, наш, ваш, їхній*) схожі на присвійні займенники, і виступають означеннями іменника або іменникового словосполучення але вони вживаються як прикметники лиш у випадку коли іменник у реченні стоїть після присвійного прикметника. У випадку використання слів «мій», «твій» і т.д. поза позицією перед іменником, або і взагалі бей його участі у речення, ці слова виступають у ролі присвійних займенників. (Азар і Хаген, 1992, ст. 176).

Описові прикметники вказують на специфічні характеристики або ознаки іменника (IELTS Grammar 2023). Відносні прикметники виражають не ознаку, а відношення до поняття, позначеного іменником (Pius ten Hacken 2019, *Relational adjectives between syntax and morphology*, 80).

Отже, і в українській, і в англійській мові прикметники діляться на дві великі групи: якісні/описові (*descriptive*) і відносні (*relational*). Українські мовознавці також виділяють присвійні прикметники, які вказують на належність предмета. Функції прикметників у обох мовах однакові: атрибутивна і предикативна.

1.2. Спортивний коментар як жанр спортивного дискурсу

Спорт – тепер уже невід’ємна частина суспільства. Хтось у ньому бере безпосередню участь, хтось спостерігає, а хтось є мостом між учасниками і спостерігачами.

«Спортивний дискурс – багатоплановий і багаторівневий комунікативний конструкт, що відображає комунікативні наміри суб’єктів спорту – спортсменів, тренерів, судів змагань, адміністраторів спорту, уболівальників як реальних ..., так і віртуальних ..., а також коментаторів, що деталізують для вболівальників інформацію про спортивну подію» (Семкова 2019, ст.40).

Спортивний дискурс має складну та багатшарову структуру. Він існує у трьох формах: усній, письмовій і змішаній (усно-письмовій) (Малієнко n.d., ст. 20).

А. Семкова у своїй статті «Репортаж як жанр спортивного дискурсу» (2019, ст. 41) виділяє такі жанри спортивного дискурсу: наукова спортивна стаття, спортивне інтерв’ю, спортивна прес конференція, спортивний репортаж і спортивний коментар.

Прикладом наукової спортивної статті є стаття «Muscle Fiber Type Transitions with Exercise Training: Shifting Perspectives» (Daniel L. Plotkin, et al. 2021) у якій викладається надзвичайно цінна інформація про типи м’язових волокон і способи їх тренування, можливості застосування технік змін типу м’язових волокон для досягнення оптимальних результатів у таких видах спорту як біг, на короткі і довгі дистанції, бодібілдинг або пауерліфтинг. Наукова стаття належить до письмової групи спортивного дискурсу.

Інтерв’ю – це зустріч, на якій хтось відповідає на запитання про себе для газетної статті, телевізійного шоу тощо. Таке визначення цьому терміну дає Кембриджський, онлайн, тлумачний словник англійської мови. Спортивне інтерв’ю – це інтерв’ю у спортивному контексті, із відповідними ведучими і учасниками. Спортивне інтерв’ю належить до усної групи спортивного дискурсу.

Веб-сайт Великої Української Енциклопедії визначає прес-конференцію, як «збори представників преси, радіо й телебачення з актуальних питань, що проводять офіційні особи, державні, політичні, громадські, наукові діячі тощо». Спортивна прес-конференція – це прес-конференція у спортивному контексті. Вона належить до усної групи спортивного дискурсу.

Репортаж – це «повідомлення, розповідь про поточні події, що публікуються в періодичній пресі або транслюються по радіо і телебаченню» (?). Спортивний репортаж має спортивний контекст. Він належить до усної групи спортивного дискурсу.

Спортивний коментар – це «приклад мовлення, що відбувається одночасно з коментованою подією, має конкретні цілі (опис та пояснення трансльованого змагання, вплив на аудиторію) і може залежати від низки позамовних чинників (епізоди змагання, що швидко змінюються, непрогнозовані ситуації, емоційний фон, технічне забезпечення трансляції тощо)» (Мандич, 2022). Спортивний коментар може бути як усним так і письмовим, тому він належить до змішаної групи спортивного дискурсу.

Як стверджує Т. Мандич (2022), усні і письмові коментарі мають низку відмінностей. Перш за все, вони характеризуються різними технічними особливостями: усний коментар, на відміну від письмового, супроводжується аудіовізуальною складовою. По-друге, вони мають різну структуру, адже усний коментар передбачає мовлення протягом усього часу трансляції, в той час як письмовий коментар – короткі описи цікавих епізодів, перебігу та результатів змагань або частин змагань із окремих видів спорту. По-третє, вони відрізняються змістом. Усний коментар здебільшого являє собою оголошення технічних результатів та інформації про учасників, яке у випадку довгих змагань може доповнюватися коментуванням різних аспектів змагань та, якщо вид спорту є маловідомим, поясненням основних правил і висвітленням історії виду спорту і характерним є аналіз окремих дій, тактик, розвитку атак тощо, а письмовий коментар – це стислий опис найважливіших аспектів змагань, які являють собою просту констатацію фактів.). Нарешті, усний і письмовий коментарі відрізняються мовним оформленням. Усний коментар є емоційно-забарвленим, а письмовий – стриманим і лаконічним.

Щодо англійського і українського спортивних коментарів, вони мають одну й ту саму мету і способи подачі інформації. Різною є аудиторія і мови.

Висновки до розділу 1

Отож, прикметник – це надзвичайно важлива частина мови, що виконує атрибутивну та предикативну функції та описує іменник у реченні. Прикметники надають тексту чіткості та зрозумілості.

Спортивний дискурс – це комунікативний конструкт, що відображає комунікативні наміри суб'єктів спорту. Спортивний дискурс ділиться на жанри, одним із яких є спортивний коментар. Спортивний коментар – важлива частина спортивного дискурсу. Його усні форми інтерпретують і доносять до глядача специфічну до спорту інформацію, використовуючи відповідну термінологію, надаючи експертний аналіз, і передаючи емоційне забарвлення певної події. Письмовий коментар пропонує читачу екстракт найважливіших моментів із спортивної події. Прикметники грають важливу роль у коментарях – вони є інструментом опису події, без них коментарі надавали би лиш сухі факти, без будь-якого емоційного забарвлення.

РОЗДІЛ 2. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВЖИВАННЯ ПРИКМЕТНИКІВ У КОМЕНТАРЯХ СВІТОВИХ ЗМАГАНЬ З ПАУЕРЛІФТИНГУ

2.1. Вживання прикметників у англомовних коментарях змагань з пауерліфтингу

Для аналізу вживання прикметників у англомовних спортивних коментарях із пауерліфтингу були обрані 5 письмових коментарів англійською мовою. Три з них були написані після світового олімпійського змагання з пауерліфтингу, а два – зі змагань, на яких були встановлені світові рекорди із однієї з трьох базових вправ з пауерліфтингу, дедліфту або станової тяги штанги. Коментарі були опубліковані на веб-сайті *Barbend*, що спеціалізується на спортивних новинах, на сайті Міжнародної федерації важкої атлетики (*International Weightlifting Federation*), та на великому спортивному ресурсі «*Inside the games*», який публікує новини 40 різних видів спорту, до яких входить і пауерліфтинг.

Аналіз обраних англомовних текстів дозволив з'ясувати, що в середньому прикметники складають 7.9% від усіх слів у тексті. В усіх текстах найбільшою семантичною групою є група відносних (*relational*) прикметників, яка в середньому складає 55% від усіх прикметників у текстах. Другою за кількістю прикметників стала семантична група якісних (*descriptive*) прикметників, яка в середньому складає 29% від усієї їх кількості. І найменшою є група присвійних прикметників – 16%.

Прикметники у спортивних коментарях вживаються як у атрибутивній, так і в предикативній функціях.

Свою основну, атрибутивну, функцію прикметники виконують додаючи і уточнюючи інформацію про національність спортсменів, їхні вагові категорії, рівень змагань і рекорди: *Chinese rival, super-heavyweight A Group, the 61-kilogram class; new world record, all-time world record, the junior world record.*

Атрибутивну функцію виконують як якісні (*descriptive*), так і відносні (*relational*) прикметники. Відносні прикметники використовуються для опису національності спортсменів та рівнів змагань: *the European Championships, the 61-kilogram Chinese weightlifter.*

Якісні прикметники частково описують рекорди, як от у реченні «*This is the first new World Record*», де прикметник *new* є якісним прикметником, що виконує атрибутивну функцію, адже стоїть перед іменником і дає додаткову інформацію про нього.

Спроби підняття ваги: The were more no-lifts than good lifts, Haack's 426-kilogram pull was tough and right on the limit of strength, With eight good lifts on the day, Although not her best lift, Herber's bench press has progressed

Вагу спортсменів: even at a higher body weight than anticipated, Martirosyan, who weighed 47kg less than Talakhadze

Присвійні прикметники теж виконують атрибутивну функцію і знаходяться перед іменником:

«Fabin confirmed his standing as one of China's most consistent competitors» (Barbend, 2022).

«With a 20-kilogram increase in her deadlift in the last year, Herber could be on her way to the fabled 300-kilogram deadlift benchmark» (Barbend, 2024).

Предикативна функція прикметників здебільшого виражається відносними прикметниками, що вказують на місце, які спортсмени посіли на змаганнях. Наприклад:

«Irawan was second in the clean and jerk ahead of two B Group lifters» (IWF, 2022)

«Li's 20-year-old team-mate He YUEJI (CHN) was third» (IWF, 2022)

Якісні і присвійні прикметники ні в одному з проаналізованих англомовних текстів предикативної функції не виконували.

Звернемо увагу на вживання прикметників вищого і найвищого ступенів у реченнях:

«Martirosyan, who weighed 47kg less than Talakhadze»

«He was not at his very best here, but the only thing that mattered today was for him to be champion again» (inside the games 2023)

«With the barrier broken by Fabin, the way is open for more athletes to set *new* World Records throughout the remainder of the biggest *yearly* competition in weightlifting» (inside the games 2023)

«Although not her best lift, Herber's bench press has progressed well» (Barbend 2024)

Усі прикметники, що виражають ступінь порівняння є якісними і виконують атрибутивну функцію в реченнях, описуючи учасника, змагання та спробу підйому ваги.

Оціночний компонент прикметників важко пропустити. У далі представлених реченнях прикметники дають оцінку спроб підняти вагу, і тільки. Найуживанішим прикметником для цієї оцінки є прикметник «good» який був використаний у декількох коментарях зразу.

«Irawan made only two good lifts and lost his clean and jerk world record» (IWF 2022)

«three medallists from last year's IWF World Championships made only five good lifts between them from 18 attempts.» (IWF 2022)

«The were more no-lifts than good lifts in both sessions» (IWF 2022)

«Herber's competition began well with three good lifts» (Barbend 2024)

«The Men's 61-kilogram session saw a lot more great lifting beyond the inaugural World Record of the competition» (Barbend 2022)

Підсумовуючи, можна сказати, що відносні прикметники є найбільш уживаною у п'яти проаналізованих коментарях семантичною групою прикметників. На другому місці за частотою вживання знаходяться якісні прикметники, а на третьому – присвійні. Прикметники вживаються у спортивних коментарях переважно в атрибутивній функції. Предикативна функція реалізується значно рідше і лише відносними прикметниками.

2.2. Вживання прикметників в україномовних коментарях змагань з пауерліфтингу

Для аналізу вживання прикметників в україномовних спортивних коментарях із пауерліфтингу були обрані 5 письмових коментарів світових, європейських, всеукраїнських і обласних змагань з пауерліфтингу, опублікованих на веб-сайті Спортивного Комітету України, на веб-сторінці телеканалу «Перший» і на обласних новинних сайтах.

Аналіз відібраних україномовних коментарів змагань з пауерліфтингу показав, що в середньому прикметники складають 9.2% від усіх слів у тексті. У всіх текстах найбільшою семантичною групою була група відносних прикметників, яка в середньому складає приблизно 71% від усіх прикметників у текстах. Другою за кількістю прикметників стала семантична група якісних

прикметників, яка в середньому складає близько 25% від усієї їх кількості. І найменшою стала група присвійних прикметників, яка складає всього 4% від усіх прикметників після округлення.

Українські прикметники в атрибутивній функції вказують на національність спортсменів (*українські пауерліфтери*), описують нагороди (*золоті та срібні медалі*), склад збірної (*чоловіча збірна юніорів*), рівень змагань (*світовий чемпіонат*). У цій функції можуть вживатися прикметники усіх семантичних категорій.

У предикативній функції вживаються переважно якісні та відносні прикметники, і лише зрідка – присвійними. Наприклад:

«Склад суперників у ваговій категорії до 105 кг цього року був дуже сильним.» (Северодонецьк онлайн 2017)

Варто також звернути увагу на прикметники вищого і найвищого ступеню порівняння. Як от у реченнях:

«Усі *золоті* та *срібні* медалі у трьох вправах хлопці розіграли між собою, без найменших шансів для решти суперників.» (Главком 2018)

«За результатами чемпіонату українська чоловіча збірна виявилась найсильнішою в усьому світі» (Спортивний Комітет України 2018)

«Володимир Свістун (в.к. 120+) — найкращий у присіданнях зі штангою» (Спортивний Комітет України 2018)

Усі вони є якісними прикметниками, які виконують атрибутивну функцію. Вони описують силу спортсменів та абсолютність перемоги українців на змаганнях.

Прикметники в україномовних коментарях, як і в англійськомовних коментарях вживалися для оцінки. Здебільшого для оцінки спортсменів та їх досягнень. Виражена ця оцінка була такими прикметниками як «абсолютний», «гострий», «яскравий», «сильний»

«Склад суперників у ваговій категорії до 105 кг цього року був дуже сильним» (Северодонецьк онлайн 2017)

«Але насправді, як показали змагання, вийшла дуже гостра та яскрава боротьба між двома *українськими* пауерліфтерами» (Северодонецьк онлайн 2017)

«В абсолютній першості з *класичного* жиму лежачи серед чоловіків перше місце виборов Олександр Петренко, з *класичного* пауерліфтингу абсолютний переможець - Олег Ковальчук» (Журнал Житомир 2021)

І ці прикметники також є якісними, і виконують вони, знову таки атрибутивну функцію, описуючи склад суперників, боротьбу та першість.

Цікавою особливістю українських коментарів є часте згадування і наголошення на національності спортсменів – української, яке часто подане у форматі прикметника.

«УКРАЇНСЬКІ ПАУЕРЛІФТЕРИ — *НАЙКРАЩІ* В СВІТІ!» (Спортивний Комітет України 2019)

«українська чоловіча збірна виявилась *найсильнішою* в усьому світі» (Спортивний Комітет України 2019)

«Але насправді, як показали змагання, вийшла дуже *гостра* та *яскрава* боротьба між двома українськими пауерліфтерами, двома представниками Донбасу – луганчанином та донеччанином – Дмитром Семененко та Олександром Рубцем» (Северодонецьк 2017)

«*Перше командне* місце та весь п'єдестал абсолютного заліку виявився українським» (Главком 2018)

«В українській збірній: троє чоловіків та шість жінок» (Перший 2022)

Ці прикметники є відносними і виконують вони атрибутивну функцію.

Підсумовуючи, слід відзначити, що найбільш уживаною семантичною групою прикметників в україномовних спортивних коментарях змагань із пауерліфтингу є група відносних прикметників. Значно рідше з'являються в текстах коментарів якісні прикметники. Присвійні прикметники зустрічаються дуже рідко. Прикметники всіх семантичних груп вживаються в україномовних коментарях переважно у своїй основній, атрибутивній функції. Уживання прикметників у предикативній функції спостерігається значно рідше.

Висновки до розділу 2

Аналіз англomовних та україномовних письмових коментарів змагань із пауерліфтингу дозволив виявити як спільне, так і відмінне у вживанні у вказаних текстах прикметників.

Перш за все відзначимо спільне у коментарях. І в англomовних і в україномовних коментарях прикметники і їх семантичні групи зустрічаються приблизно однаково часто. В середньому прикметники складають 8.5 % від загальної кількості слів у текстах. В текстах спортивних коментарів обома мовами переважають відносні прикметники, хоча в українських текстах вони зустрічаються трохи частіше. Частка відносних прикметників у англomовних коментарях становить 63%, а в українських - 71%. В обох мовах прикметники вживаються переважно у атрибутивній функції.

Прикметники вищого і найвищого ступеню порівняння були виключно якісними у всіх текстах. В англomовних коментарях вони описували змагання та

спроби підйому ваги, в той час як в україномовних коментарях опис ними був наданий силі українських спортсменів та їх абсолютним перемогам у змаганнях.

Оціночний компонент прикметника у двох мовах не збігається. В англомовних коментарях оціночні прикметники описують спроби спортсменів підняти вагу, у своїй абсолютній більшості. А от в україномовних коментарях вони оцінюють склад суперників, боротьбу за першість, спортсменів та їх досягнення. Роблячи спектр оцінки ширшим ніж у англомовних коментарях.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Прикметник є самостійною частиною мови, яка вживаються, щоб передати ознаки предмета, істоти, чи явища.

І в українській, і в англійській мовах прикметники виражають ознаки предметів, істот, чи явищ переважно через атрибутивні відношення з іменниками, які виникають у результаті прислівного зв'язку з цією частиною мови. Предикативна функція прикметників є вторинною у обох мовах.

Базуючись на інформації взятій із різних наукових джерел, можна встановити, що прикметники мають 3 класи: Якісний, Відносний та Присвійний. Якісні прикметники в англійських та українській мовах описують характеристики іменника, відносні – виражають відношення до поняття, позначеного іменником, а присвійні прикметники вказують на належність предмета.

Для порівняння вживання прикметників у текстах коментарів спортивних змагань з пауерліфтингу було відібрано 5 англійських і п'ять українських коментарів змагань різного рівня з сайтів спортивних організацій і новинних інтернет-ресурсів.

Аналіз матеріалу дослідження дозволив з'ясувати, що прикметники у спортивних коментарях використовуються для опису національності і вагових категорій спортсменів, ваги снарядів, спортивних нагород і результатів змагань. Прикметники привертають увагу читача до найважливіших аспектів коментаря, вносять точність і конкретизують коментовані події.

У проаналізованих нами текстах прикметники вживаються з однаковою частотою. Їх частка становить приблизно 8.5% від загальної кількості слів у обох вибірках.

Найбільш уживаною семантичною групою прикметників в англійських і українських спортивних коментарях змагань із пауерліфтингу є відносні прикметники. Якісні прикметники з'являються в текстах коментарів значно рідше. Найменш частотними є присвійні прикметники.

Зважаючи на невелику кількість якісних прикметників можна припустити, що коментатори мали за мету бути настільки об'єктивними, наскільки можна. Особливо у англійських коментарях, в яких не було упередженості через відсутність представників англійських країн на світових змаганнях і загальний стиль коментаря. Коментарі дані на рекорди концентрувались, власне, на рекорді, а не на частому наголошенні національності учасників.

Прикметники всіх семантичних груп вживаються в коментарях обома мовами переважно у атрибутивній функції. Предикативну функцію прикметники у цьому жанрі спортивного дискурсу реалізують значно рідше.

Із проаналізованої інформації, що стосується спортивного дискурсу було надане визначення терміну «Спортивний коментар» - це форма мовленнєвого висловлення, яка використовується для опису подій, що відбуваються в спортивному змаганні або ігровому заході. Його мета полягає в тому, щоб надати аудиторії інформацію про те, що відбувається під час гри, змагання чи іншого спортивного події, а також надати аналіз та коментарі з приводу дій гравців, стратегії гри, результатів тощо.

Існує два види спортивного коментаря: Усний і письмовий. Усний спортивний коментар на відміну від письмового, супроводжується аудіовізуальною складовою через процес трансляції подій на телебаченні або радіо. Письмовий коментар же дається після події фільтруючи інформації і зводячи її до найцікавіших моментів. Усний коментар складається із оголошення технічних результатів і наданням аналізу подій, письмовий – екстракт подій після змагань. Нарешті, усний і письмовий коментарі розрізняються за стилем мовлення. Усний коментар часто має емоційне забарвлення, тоді як письмовий відзначається стриманістю та лаконічністю.

Після порівняння спортивних коментарів англійською і українською мовами були з'ясовані цікаві відмінності використання прикметників, а саме: Емоційна забарвленість коментарів різними мовами дуже сильно відрізняється у наголошенні певних фактів. У той час як англійські коментарі надають оцінку учасникам змагань та порівнюють їх у доволі нейтральному стилі, українські коментарі не соромляться дуже активно хвалити українських спортсменів і вказувати на їх першість, силу та національність.

Окрім того, було з'ясовано, що для оцінки та порівняння були використані виключно якісні прикметники, які виконували свою основну, атрибутивну функцію. Англійські коментарі у своєму оціночному компоненті практично виключно висвітлювали спроби спортсменів підняти вагу. Українські, натомість, мали ширший спектр оцінки, який був направлений на досягнення і силу українських спортсменів та їх перевагу над усіма іншими, а оцінювались самі змагання. Значна увага, все ж таки, приділялась спортсменам.

Елементи порівняння були трішки більш схожими. І англійською, і українською мовами описувались учасники, хоча і по-різному – велично і гордо у українському коментарі та нейтральніше у англійському.

РЕЗЮМЕ

Ця курсова робота присвячена порівнянню вживання прикметників у англо- та україномовних коментарях спортивних змагань із пауерліфтингу. Завданням цього дослідження стало виявлення схожостей і відмінностей у вживанні прикметників у англійських і україномовних спортивних коментарях.

Матеріалом дослідження були 10 спортивних коментарів (5 англійською мовою і 5 українською мовою) із сайтів спортивних організацій та з новинних веб-сайтів, як спортивного, так і загального спрямування.

Аналіз матеріалу дослідження свідчить, що прикметники вживаються в англійських і україномовних коментарях однаково часто. В коментарях обома мовами переважають відносні прикметники. Найменш частотними є присвійні прикметники. І в українській, і в англійській мовах прикметники вживаються переважно в атрибутивній функції. Предикативна функція прикметників є вторинною у обох мовах.

Результати дослідження можуть бути корисними для лінгвістів і перекладачів.

Ключові слова: прикметник, спортивний дискурс, спортивний коментар, синтаксичні функції

SUMMARY

This term paper is devoted to the comparative analysis the use of adjectives in English and Ukrainian powerlifting commentaries. The aim of this study was to identify the similarities and differences in the use of adjective in English and Ukrainian sports commentaries.

The materials for this study included 10 sports commentaries (5 in English and 5 in Ukrainian) taken from official sites of sports organizations as well as sports or general news websites.

The analysis of the selected sports commentaries has shown that adjectives appear in English and Ukrainian texts equally often. The dominant semantic group of adjectives in sports commentaries in both languages is the group of relative adjectives. Possessive adjectives are the least frequent. In both languages adjectives are mainly used in attributive function, their predicative function being realized far less frequently.

The results of the study may be useful for linguists and translators.

Key words: adjective, sports discourse, sports commentary, syntactic functions

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алиєва, А. Д. (2021). ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МОРФОЛОГІЧНИХ ОЗНАК ПРИКМЕТНИКІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ [МОВОЗНАВСТВО]. *Науковий Вісник Міжнародного Гуманітарного Університету*, 4.
2. Горпинич, В. О. (2004). *Морфологія української мови*. Видавничий центр «Академія» 89.
3. Малієнко І. (n.d.) Сучасна структура спортивного дискурсу, 20.
4. Мандич, Т. (2022). СПОРТИВНИЙ КОМЕНТАР ЯК СКЛАДОВА УКРАЇНСЬКОМОВНОГО СПОРТИВНОГО ДИСКУРСУ. *Актуальні Питання Гуманітарних Наук: Міжвузівський Збірник Наукових Праць Молодих Вчених Дрогобицького Державного Педагогічного Університету Імені Івана Франка*, 2(55), 136.
5. *Пресконференція*. (2024, квітень 21). ВУЕ.
6. Семкова, А. (2019). РЕПОРТАЖ ЯК ЖАНР СПОРТИВНОГО ДИСКУРСУ 40-41.
7. Григор'єв О., *Сучасна українська мова (1997) 134-140* .
8. AMRIA, Y. (2021). STUDYING GRAMMAR OF ENGLISH AS a FOREIGN LANGUAGE: STUDENTS' ABILITY IN USING POSSESSIVE PRONOUNS AND POSSESSIVE ADJECTIVES IN ONE JUNIOR HIGH SCHOOL IN JAMBI CITY. In *SMP Negeri 22 Kota Jambi*, 6.
9. Azar, B. S., & Hagen, S. A. (1992). *Fundamentals of English grammar* (No. PE1128. A927 1992.) 176.
10. Celce-Murcia, M., & Larsen-Freeman, D. (1999). *The Grammar Book, Second edition*. Heinle & Heinle Publishers, 381-384.
11. *Descriptive adjective definition, usages and examples*. (n.d.). IELTS Online Tests.
12. Heyvaert, F. & Instituut voor Nederlandse Lexicologie, Leiden. (n.d.). *An outline for a semantic categorization of adjectives*, 1312.

13. IELTS Grammar 2023
14. Parrott, M. (2000). *Grammar for English Language Teachers* (2nd ed.), 51
15. Plotkin, D. L., Roberts, M. D., Haun, C. T., & Schoenfeld, B. J. (2021, September 10). *Muscle Fiber Type Transitions with Exercise Training: Shifting Perspectives*. National Library of Medicine.
16. Ten Hacken, P. (2019). *Relational adjectives between syntax and morphology*. ResearchGate, 80.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Волинянин здобув медалі на чемпіонаті Європи з Пара пауерліфтингу (2022)
2. Дмитро Семененко став чемпіоном на світових змаганнях з пауерліфтингу (2017)
3. Збірна України тріумфувала на чемпіонаті світу з пауерліфтингу серед юнаків і юніорів (2018)
4. На чемпіонаті Житомирщини з пауерліфтингу стали відомі імена переможців та абсолютних чемпіонів (2021)
5. УКРАЇНСЬКІ ПАУЕРЛІФТЕРИ — НАЙКРАЩІ В СВІТІ! (2019)
6. A world title at last for Olympic champion Hidilyn Diaz – and world record for Li Fabin
7. Denise Herber (75KG) Wins The 2024 WRPf Ghost Clash 3 With All-Time World Record Deadlift of 291.5 Kilograms (2024)
8. John Haack (100KG) Wins 2024 WRPf Ghost Clash 3 with All-Time World Record Raw Total of 1,043.5 Kilograms (2024)
9. Lasha "must improve" after seventh straight weightlifting world title (2023)
10. Weightlifter Li Fabin (61KG) Sets New World Record Clean & Jerk of 175KG at 2022 World Championships (2022)